

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII GMINY MIEJSKIEJ HAJNÓWKA ZA 2019 ROK

Wstęp

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019 opracowany został zgodnie z treścią ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawierał bardzo zróżnicowane moduły pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin, był przygotowany w oparciu o potrzeby społeczności lokalnej miasta Hajnówka.

W społeczności lokalnej najbardziej widoczne są konsekwencje nadużywania alkoholu, a szkody spowodowane nadmiernym piciem obciążają budżet lokalny.

W związku z tym, program obejmował następujący zakres działań: profilaktykę, leczenie, reintegrację społeczną, wszechstronną pomoc rodzinom z problemem alkoholowym, edukację społeczną, działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa i przestrzegania prawa. W każdym z tych obszarów możliwe były różne, mniej lub bardziej skuteczne działania. Ich wybór oparty był na wiedzy, doświadczeniu, otwartości, umiejętności współpracy, operatywności, zainteresowaniach i gotowości do poszukiwania nowych, lepszych rozwiązań przedstawicieli samorządów lokalnych, a także od zasobów ludzkich i materialnych grupy.

Działalność profilaktyczna zgodnie z zadaniami MPPIRPA obejmowała:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu. W związku z tym zostały zrealizowane następujące działania:

1. Prowadzenie miejskiego punktu konsultacyjnego przy Hajnowskim Stowarzyszeniu Abstynentów i Rodzin Klub Abstynentów „Dąb” dla osób współuzależnionych i rodzin osób dotkniętych chorobą alkoholową przez socjoterapeutę – Irenę Snitkowską – razem przyjęto 14 osób - 211 spotkań -422 godzin pracy – 5 potkań rodzinnych grupowych.

2. Prowadzenie przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych punktu konsultacyjnego funkcjonującego przy Urzędzie Miasta dla osób dotkniętych chorobą alkoholową, uzależnionych od środków psychoaktywnych – narkotyków, dla osób współuzależnionych, oraz dotkniętych przemocą domową. Prowadzenie postępowań zmierzających do postępowania sądowego, ale i dobrowolnego, osób do podjęcia leczenia odwykowego w ambulatoryjnych, dziennych i stacjonarnych placówkach leczenia. Prowadzenie spotkań indywidualnych. Do Komisji w roku 2019 zgłosiło się ok 590 osób uzależnionych i ich rodzin. W 2019 roku wpłynęło 28 wniosków dot. skierowania na leczenie odwykowe. Motywowano osoby pijące nadmiernie, ryzykownie i szkodliwie do zmiany dotychczasowego wzoru picia alkoholu. Prowadzono szeroko pojętą edukację dotyczącą szkód społecznych, zdrowotnych, moralnych i ekonomicznych jakie ponosi osoba nadużywająca alkoholu.

3. Dofinansowanie podnoszenia kwalifikacji zawodowych w świetle nowych wytycznych potwierdzonych certyfikatem psychoterapeuty terapii uzależnień terapii dla członka Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Udział w Konferencji "The 24 th International Meeting for the Treatment of Psychosis" skierowana do osób pracujących w obszarze uzależnień - 1 osoba

5. Udział w szkoleniu pt. " Wszystko o zezwoleniach na sprzedaż napojów alkoholowych. Prawo i praktyka " zorganizowanym przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej – 1 osoba.

6. Udział w Ogólnopolskiej Kampanii Edukacyjno - Profilaktycznej - medialna kampania informacyjna o możliwości otrzymania szeroko rozumianej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej - „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.

7. Kolportaż ulotek, plakatów, materiałów o tematyce uzależnień np: "Picie alkoholu można ograniczyć", "Alkohol za kierownicą. Kierowca za kratkami!", "Czy mam problem z alkoholem?", "Alkohol zabiera młodość", "Jazda po pijanemu to droga do katastrofy!", "Zatrzymaj się!" – celem kampanii było ograniczenie osób pijących alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy w szczególności dot. osób młodych, oraz przekazanie wiedzy na temat zdrowotnych i społecznych szkód, jakie mogą się wiązać z piciem alkoholu. Rozpowszechnianie materiałów dot. przemocy w rodzinie np.: "Zatrzymać i zrozumieć przemoc w rodzinie", "Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie", "Ja radzić sobie z przemocą?- porady psychologiczne dla osób doznających przemocy", "Przemoc w rodzinie – sytuacja osób doznających przemocy w rodzinie".

8. Współpraca z podmiotami tworzącymi system pomocy ofiarom przemocy Stowarzyszenie Niebieska Linia, MOPS, Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce, szkoły, Biblioteka Pedagogiczna, grupy samopomocowe AA, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, Kuratorzy zawodowi i społeczni, SP ZOZ w Hajnówce.

9. Prowadzenie lokalnej kampanii w ramach wzmacniania wizerunku gminy w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, przemocy domowej we współpracy z Poradnią Leczenia Uzależnień i Hajnowskim Stowarzyszeniem Abstynentów i Rodzin, Klub Abstynentów – "Dąb”.

10. Zorganizowane autorskiego programu warsztatów i seminariów terapeutycznych i psychoedukacyjnych dla osób współuzależnionych i doświadczających przemocy domowej „W poszukiwaniu siebie” 3 moduły – 18 spotkań – udział 9-12 osób.

11. Udział w warsztatach zorganizowanych przez Zespół Interdyscyplinarny działający przy MOPS dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przedstawicieli MOPS, POLICJA, PCPR, Zespołów Szkół, Sądu Rejonowego w Hajnówce i Bielsku Podlaskim.

12. Warsztaty dla DDA (Dorośle Dzieci Alkoholików) zorganizowane w Hajnowskim Stowarzyszeniu Abstynentów i Rodzin Klub Abstynentów Dąb – 20 osób.

13. Realizacja wykładu dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hajnówce oraz przedstawicieli innych instytucji pomocowych pt. "Alkohol i konsekwencje".

14. Udział w szkoleniu dla osób pracujących z młodzieżą uzależnioną pt: "Dialog motywacyjny" – 30 osób.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Prowadzenie punktu konsultacyjnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wnioski z Komendy Powiatowej Policji lub innych instytucji informujące o wszczęciu postępowania w sprawie PRZEMOCY DOMOWEJ w ramach procedury Niebieskiej Karty – 111 kart.

2. Skierowanie osoby z problemem alkoholowym na badanie do biegłych w celu wydania opinii

w przedmiocie uzależnienia od alkoholu – 6 wniosków. Kierowanie do Sądu w celu orzeczenia formy leczenia (ambulatoryjne, stacjonarne) – skierowano 6 wniosków.

3. Pomoc dla Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA), oraz osób współuzależnionych, poprzez spotkania z terapeutami, trenerami, dostęp do literatury, udział w mitingach, rozmowy wspierające, porady, udzielanie informacji gdzie poza miastem Hajnówka można szukać pomocy.

4. Zakup teczki procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie na potrzeby Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hajnówce.

5. Realizacja mittingu otwartego z warsztatami profilaktycznymi z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi.

6. Pomoc psychologiczna, socjoterapeutyczna, rzeczowa dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i patologicznych narażonych na szczególne ryzyko uzależnień – zaangażowanie psychologa, pedagogów szkolnych, kuratorów zawodowych i społecznych, świetlicy socjoterapeutycznej, MOPS, Policji itp.

7. Wspieranie działań świetlicy socjoterapeutycznej działającej przy MOPS poprzez:

- wynagrodzenie dwóch pracowników,
- zakup materiałów niezbędnych do pracy z dziećmi, wyposażenie w środki czystości,
- finansowanie szkoleń dla pracowników świetlicy,
- doposażenie, finansowanie zajęć sportowych, rekreacyjnych, artystycznych i kulturowych.

8. Zintegrowanie działań różnych instytucji zajmujących się pomaganiem dziecku i rodzinie poprzez organizowanie koedukacyjnych spotkań przedstawicieli poszczególnych instytucji, budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, udział w koalicji (kontynuowanie programu antynarkotykowego – pedagog, koordynator, policjant).

9. Współpraca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Komendą Powiatową Policji, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Leczenia Uzależnień, Oddziałem Psychiatrycznym SP ZOZ w Hajnówce, Hajnowskim Stowarzyszeniem Abstynentów i Rodzin, Klub Abstynentów „Dąb”, Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień, Stowarzyszeniem „Droga” – organizacjami przykościelnymi, pozarządowymi, Sądami i Prokuraturą.

10. Doposażenie Poradni Leczenia Uzależnień i Szpitala Psychiatrycznego w sprzęt i materiały edukacyjne potrzebne do prowadzenia terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży szkolnej. W związku z tym zostały zrealizowane następujące działania:

1. Przystąpiono do Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł” to realizowana od 2002 roku ogólnopolska akcja podejmująca problem profilaktyki uzależnień. Jednym z najważniejszych celów jest promowanie konstruktywnych postaw, zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży zachowań prospołecznych jako alternatywy wobec wielu patologii, szczególnie picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz stosowania przemocy. Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł” to projekt długofalowy, którego istotą jest współpraca z samorządami lokalnymi w całym kraju. Każdego roku do zaangażowanych w akcję miast i gmin trafiają pakiety edukacyjne w postaci różnorodnych kolorowych i atrakcyjnych wydawnictw adresowanych do dzieci, rodziców i nauczycieli.

2. Realizacja programów profilaktycznych „Zielona Szkoła” - Program został opracowany i był prezentowany przez nauczycieli którzy mają znakomite doświadczenie w pracy z młodzieżą, także tą, która stykała się z problemem narkomanii i alkoholizmu.

3. Organizacja "Festynu Zdrowia" mającego na celu propagowanie zdrowego stylu życia o charakterze profilaktyki uniwersalnej.

4. Wyjazd na warsztaty profilaktyczne rozwijające umiejętności dzieci i młodzieży związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom – "Mój piękny syn" - Białystok

5. Zakup do szkół i klubów sportowych sprzętu oraz strojów sportowych dla uczestników zajęć pozalekcyjnych.

6. Zorganizowanie wyjazdów profilaktycznych dla młodzieży – 3 wyjazdy.

7. Wspieranie programów profilaktyki alternatywnej, takiej jak: zajęcia sportowe, zajęcia rekreacyjne, zajęcia artystyczne, zajęcia muzyczno - rozrywkowe i inne zajęcia rozwijające zainteresowania i zdolności dzieci i młodzieży organizowane w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

8. Realizacja profilaktycznych programów edukacyjnych rozwijających umiejętności nawiązywania kontaktów z ludźmi, radzenia sobie ze stresem, agresją, rozwiązywania konfliktów, opierania się negatywnym wpływom otoczenia, zmniejszających ryzyko sięgania po alkohol i narkotyki przez dzieci i młodzież.

9. Udział w organizacji Pikniku Rodzinnego 2019 organizowanym przez Akcję Katolicką i Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży oraz Festynu Zdrowia 2019. Celem spotkań było zmobilizowanie rodzin do wspólnego i zdrowego spędzania czasu wolnego bez udziału alkoholu i narkotyków.

10. Organizacja konkursu wiedzy "Nie palę" w ramach Programu Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu wraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Hajnówce.

11. Wspieranie działań profilaktycznych poprzez:

- a) Wsparcie wypoczynku zimowego – Akcja Zima 2019,
- b) Wsparcie wypoczynku letniego – Akcja Lato 2019.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych. W związku z tym zostały zrealizowane następujące działania:

1. Wspieranie działań Stowarzyszenia Abstynentów i Rodzin Klubu „Dąb ”, przy którym funkcjonują grupy samopomocowe poprzez:

- a) utrzymanie lokalu zajmowanego przez Klub: opłata za czynsz, opłata za energię, opłata za abonament telefoniczny, opłata za wodę,
- b) zatrudnienie gospodarza Klubu,
- c) dofinansowanie działań podejmowanych przez zarząd Klubu na rzecz profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi w mieście,
- d) spotkania integracyjne członków Klubu ze społecznością zaprzyjaźnionych klubów z innych miast w celu wymiany doświadczeń,
- e) zajęcia terapeutyczne, edukacyjne, warsztaty, mitingi nocne treningi i inne dostępne dla

wszystkich mieszkańców miasta zajęcia mające na celu zwalczanie problemu alkoholowego i narkomanii.

Liczba członków Stowarzyszenia razem z sympatykami wynosi ok. 60.

2. Dnia 21 września 2019 roku w Hajnowskim Domu Kultury w Hajnówce odbyła się XXV rocznica Stowarzyszenia Abstynentów i Rodzin, Klubu Abstynentów „Dąb”, na której bawiło się około 300 zaproszonych gości, członków stowarzyszenia oraz sympatyków Klubu z zaprzyjaźnionych miast: Białystok, Bielsk Podlaski, Siemiatycze, Siedlce, Supraśl, Choroszcz, Ełk, Zambrów i inne. W trakcie uroczystości odbył się miting nocny, oraz spotkania z profesjonalistami i terapeutami pracującymi w obszarze uzależnienia od alkoholu.

3. Zorganizowanie jednego mitingu nocnego połączonego z wykładem na temat choroby alkoholowej dla Hajnowskiego Stowarzyszenia Abstynentów i Rodzin, Klub Abstynentów „Dąb”.

4. W dniu 15.12.2019 roku odbyło się spotkanie wigilijne w Klubie Abstynentów "Dąb", gdzie opłatkiem podzieliło się ponad 40 osób.

5. Współpraca z Policją - wspólnie prowadzone akcje profilaktyczne i prewencyjne.

6. Zatrudnienie koordynatora Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do którego zadań należy: organizacja i prowadzenie rozmów motywujących do leczenia odwykowego, organizacja i prowadzenie rozmów z osobami współuzależnionymi, wnioskowanie do Sądu o kierowanie na przymusowe leczenie, współpraca z oddziałami terapii uzależnień i punktem konsultacyjnym, przyjmowanie wniosków o dofinansowanie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacja i udział w kontroli punktów sprzedaży, współpraca z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przygotowanie i koordynacja realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Realizacja programu przeciwdziałania narkomanii

Zwiększenie świadomości i wiedzy na temat zażywania narkotyków, zwiększenie dostępności do nieodpłatnych, alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Program jest ściśle powiązany z Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dlatego też szereg zadań wykonywanych jest ze środków przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Załącznik do sprawozdania z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za 2019 rok.

Na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok w planie wydatków zaplanowano kwotę 520.000,00 zł, a wykorzystano 503.183,22 zł.

Środki finansowe uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2018 roku wyniosły 455.490,96 zł.

Środki te stanowią fundusz na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii który, został wykorzystany w następujący sposób:

Lp.	Nazwa zadania	Kwota (w zł)
1	Powierzenie realizacji zadań organizacji pozarządowej w szeroko pojętym zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w tym zajęcia psychoedukacyjne oraz zajęcia terapeutyczne prowadzone dla osób uzależnionych i współuzależnionych.	52.231,05
2.	Prowadzenie warsztatów i seminariów dla osób współuzależnionych i doświadczających przemocy domowej, program radzenia sobie ze stresem, emocjami, zachowaniami agresywnymi, budowanie relacji interpersonalnych, rozwiązywanie konfliktów, poczucie własnej wartości, radzenie sobie z kryzysem (Wróbel, Snitkowska).	19.101,97
3.	Zajęcia profilaktyki alternatywnej - zajęcia rekreacyjne, sportowe, artystyczne, rozwijające zdolności i umiejętności młodzieży w czasie wolnym od zajęć szkolnych.	16.888,66
4.	Organizacja wypoczynku w trakcie ferii zimowych – „Zima 2019”.	41.799,94
5.	Wsparcie wypoczynku letniego „Wakacyjna przygoda 2019”.	59.501,61
6.	Kolonie dla dzieci z rodzin wskazanych przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.	20.000,00
7.	Organizacja przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych imprez kulturalno - rozrywkowych promujących zdrowy styl życia kierowanych do społeczności lokalnej np „Piknik Rodzinny”, „Festyn zdrowia”.	12.000,00
8.	Realizacja autorskiego programu profilaktycznego pod ogólnopolskim hasłem „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Wdrażanie i realizacja efektywnych rekomendowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkołach. Spektakle i spotkania terapeutyczne.	12.797,79
9.	Finansowanie opinii wydawanych przez zespół biegłych (lekarz psychiatra i psycholog) dla osób wnioskowanych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do leczenia odwykowego.	2.781,96
10.	Szkolenia, narady, konferencje z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania problemom alkoholowym oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie: a) szkolenie członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, b) szkolenia dla rad pedagogicznych, c) szkolenia przedstawicieli instytucji, przedsiębiorców i podmiotów realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie oraz zapobiegania patologiom społecznym. d) podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, e) narady i konferencje dotyczące procedury i zjawiska przemocy w rodzinie.	5.103,00
11.	Wynagrodzenie i delegacje służbowe członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	18.507,58

12.	Wynagrodzenie wraz z pochodnymi koordynatora miejskiego programu profilaktyki.	66.024,10
14.	Wynagrodzenie wraz z pochodnymi osób pracujących w obszarze programu profilaktyki i Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	38.009,16
15.	Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych: książek, kaset, broszur, ulotek, plakatów, prenumerata czasopism i miesięczników oraz materiałów dla szkół i punktów konsultacyjnych z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przeciwdziałania przemocy.	1.036,92
16.	Utrzymanie placówki wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin patologicznych i dysfunkcyjnych w postaci świetlicy socjoterapeutycznej.	122.477,22
17.	Działania związane z profilaktyką i zwalczaniem narkomanii: a) szkolenia dla osób pracujących z młodzieżą używającą i uzależnioną od substancji psychoaktywnych, b) szkolenia uprawniające do prowadzenia terapii osób uzależnionych od środków psychoaktywnych, hazardu, komputera i gier komputerowych, internetu. c) realizacja imprez sportowo – rekreacyjnych oraz innych form aktywności rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży związanych z profilaktyką i przeciwdziałaniem narkomanii, d) kampania informacyjna dotycząca ryzyka eksperymentowania i zażywania środków psychoaktywnych, e) szkolenia dla osób pracujących w obszarze uzależnień i psychoterapii, przygotowujące do prowadzenia zajęć profilaktycznych z rodzicami, doskonalące umiejętności wychowawcze i komunikacyjne, f) realizacja programów z zakresu profilaktyki, prewencyjno–wychowawczych dla uczniów przy współpracy z Komendą Powiatową Policji w Hajnówce. g) tworzenie warunków sprzyjających leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych. h) Program dla młodzieży „Młodzi, Aktywni, skuteczni” - profilaktyka dobrego wyboru – uniwersalna.	14.922,26
Razem		503.183,22